

жати неспособна Турция и не се грижатъ за осъществлението на великата „Елинска Идея“, като за единствено „справедливо“ рѣшение на Источния Въпросъ, като за единственъ практически начинъ, чрезъ който Турция би могла да се замѣни и за единствена жива сила, съ която би можле на Истокъ да се спрѣтъ неправдитѣ на Панславизма“¹⁾).

Но когато настѣпятъ моменти на трѣзвеността, тѣ, макаръ и да виждатъ прѣдъ себе си Сизифова работа, съзиратъ че и пакъ тѣ самитѣ трѣбва да започнатъ и да работятъ, и смѣтатъ че може би не сж още исчерпени всичкитѣ сръдства. Разбира се, че сръдствата нѣма да се избиратъ въ името на нѣкое морално начало. „За личнитѣ достоинства и добродѣтели,“ казватъ самозванитѣ Елини, „може всѣкой да мисли както ще, но когато е въпросъ за Мегали Идеята, тогазъ има само Елински достоинства и добродѣтели.“ Какви сж тѣзи достоинства ний вече видѣхме. Прѣдъ видъ, слѣдователно, на страшния фактъ, че не само не напрѣдватъ, но събудената свѣсть на Албанфонитѣ, Влахофонитѣ, Българофонитѣ и Славянофонитѣ имъ отнема още, една по една, отъ позицитѣ, които съ вѣкове сж държали, Гръцитѣ се опитватъ съ една колосална измама да пробиятъ редоветѣ на тия народи, които настѣпватъ противъ тѣхъ. Тѣ при това си служатъ съ сжщитѣ сръдства, съ които сж си служили и Данайцитѣ, когато чрезъ измама сж побѣдили Троя. И коньтъ, съ който тѣ правятъ измамата, не е другъ нѣкой, освѣнъ Ромѣосъ.

За да се създаде почва за тѣзи измама, Патриаршията и Гръцкитѣ владици сж огласили за неканонически *филетизмъ*, т. е. употрѣблението на другъ езикъ въ черквата освѣнъ Гръцкия. Освѣнъ това, тѣ сж дали на филетизма характеръ на злодѣяние спрѣмо Вселенската черква и характеръ на прѣдателство спрѣмо Огоманското Царство. Сърбския и Българския Филетизмъ спорѣдъ тѣхъ значи конспириране съ Сърбия и България и Панславизмъ; Влашкия Филетизмъ значи Панрумънлизмъ, Арбанашкия Филетизмъ — Паниталиянизмъ и т. н.

Ний по-прѣди обяснихме, какъ въ Византия *Ромѣосъ* не е било име национално, но политическо; име, което е обемало всичкитѣ Византийски граждани безъ разлика на на-

¹⁾ Шаръ-Планинецъ, „Отечество“ св. 100, стр. 604—605.